

Any 1.

Caldes de Malavella, 3 Gener 1932

Núm. 1

Déu vos guard tothom!

A l'eixir a la llum del mon en la humil i honrada vila de Caldes de Malavella—avui Porta de la Costa Brava—nostre modest i atrevit periòdic,— i diem atrevit, per les circumstàncies del temps—seria una gran descortesia i una falta imperdonable si no saludessem respectuosament i efusivament, totes i cada una de les Autoritats: totes i cada una de les Societats i Colectivats ensems als Propietaris, als Industrials i Comerciants que componen la nostrada Vila com també a cada un dels treballadors i obrers ja del Camp ja de la Industria. En una paraula: a tot el poble de Caldes en general sense distinció d'estaments ni de classes.

I aquesta cordial i germanívola salutació nostra la fem extensiva al Sr. President de la Generalitat de Ca-

talunya, al Representant del Govern de la República Espanyola en aquesta Regió i d'una manera especial al Exm. Sr. Governador de la Provincia Gironina així com també a les primeres Autoritats d'ella i de la diocessana.

A complit respectuosament nostre deure vers les Autoritats a les quals *desiejm tinguin una ferma voluntad i ensems possin tota l'atenció innata, a tot bon desig en llur actuació pels mútip'les afers de llurs respectius càrrecs en be de la Pàtria en tots els seus aspectes*, diem, donent un crit de joia i d'alegría, com infantó que, veient venir de lluny sa marona corra a son encontre content i cridant,— diem —, repeteixo, dirigint-nos a tota la Premsa del nostre Principat i d'una manera especial la que posa'ls mitjans per a la prosperitat i

engrandiment de la Pàtria: «Salud, companys! Amb nosaltres tindreu uns vertaders amics. Les armes que esgrimirem en la lluita son dues pero ben nobles: la rella de la veritat i la llevor de la mes sana cultura.

«Esgrimerem aquestes dues eines com a armes car comparem la formosa terra Catalana a un camp de rostolls en el qual hi ha abundança immensa de herbes per haver estat en molts indrets en abandó, i en tant els camps no's treballen, no's conreuen, elles hi prosperen desmesuradament i'n xuclen la raó que seria convenient a les llevors que deuen nodrir nostre cos i nostre esperit. Per tant precisa treballarlo, doncs, preparar-lo degudament aquest terrer privelegiat i sembrar-hi amb cura i diligència i constància. Nosaltres confiem que a la curta o a la llarga donarà ço que's de raó que si-

ga: el benestar la pau i la prosperitat de nostra amada Catalunya i ensems l'engrandiment de la Península Ibérica.

Posada de manifest la nostra ferma i desidida freturança no cal dir que la nostra mira principalíssima es la de vetllar pels interessos de Caldes i de cada un dels pobles de la comarca Selvatana i per tant ja desde are'ns proclamem els seus veritables defensors ja de les Viles com de les pagesías, i com la nostra voluntat es ferma perquè és altament desinteressada car no'ns guia altre interés que'l bé colectiu dels pobles, demanem benevolença a tots i acada un dels Selvatans puig ella farà que hom veja tot quan diguem o anem a fer, ésser fruit del nostre esperit patri.

¡Déu Vos guard, tothom!»

LA REDACCIÓ

«Agua Imperial»

de Caldes de Malavella

Aigua gassosa natural, Bicarbonatada, Clorurada
Sòdica, Litínica i Radiactiva

Eficacíssima en les afeccions del VENTRELL,
BUDELLS, FETJE, RONYONS, DIABETIS
∴ GOTA I ARTRITISME ∴

Despaitx: Duc de la Victòria, 12-BARCELONA. — TELEFONO 17651

Judici de l'Any 1932

Pró que he dit? Pobre de mí!
 Judici? I aixó qué és?
 voldria que algú'm digués
 qui n'ha arribat a tení...
 perquè. , cinc centims m'en fés.
 Ningú molestar-se vol
 en satisfer mon afany?
 cóm, doncs, podré fe'l de l'any?
 Dir que quan no farà sol,
 plaurà, o farà un temps estrany?
 Que'ls pagesos cols, faràn
 i faves, blats, i fasoles
 quan ne fassin, i ben soles
 poques noies aniràn
 pel bosc trepitjant violes?
 El sol fecunditzarà
 i la lluna farà creixê
 serà'l solter per mereixê
 el viduu's podrà casá
 i mes d'un perdrá si deixa
 Plourá sempre que caigui aigua
 i nevará sí cau neu:
 i ho fará sempre que Déu
 vulla que caigui allà on caiga.
 Quan pedregui sabrá greu.
 La cort d'estrelles que'l sol
 presideix tant gallardment
 lluirà 'l blau firmament
 les nits de juny i juliol,
 si res hi ha d'impediment
 Vindrán plujes i ventades;
 el mar no estarà quiët,
 i hom veurá mes d'un ximplet
 que fará pendre enrabiades
 sempre que passi un mal fet.
 Passarán coses estranyes
 qu'esplicars'-ho hom no sabrá,
 i,l mon rodant anirá
 bullint-li dins les entranyes

fent esplotá algún volcá.

Com are hom pensa am els peus,
 es caminará amb les mans,
 i'l cervell haurá descáns
 per gracia de tots els deus
 i de certs republicáns.

Que'l revés vagin les coses
 a ningú estranyar deurá
 El pillo prosperará (1)
 i de dones llicencioses
 l'Espanya s'infectará.

(1) per mes qu'aixó ja es d'antic,
 per que succeirá, ho escric

Com que de seny cada dia
 s,en va veient menys en lloc,
 desde Galicia al Marroc
 hi haurá una *paralelia*
 de *lelos* mateix qu'un soc.

La dona virtuosa i bona
 mentre divorci hi hará
 una gran martre será
 ja que qualque mala dona
 al marít li pot *birlá*.

Ara caic, are no caic,
 com un embriac consumat,
 m'hi jugo un pinyó torrat
 que'l modern sistema laic
 no donará resultat.

Molts, pro molts que la cultura (?)
 amb laicisme sectariat
 en el espanyol estat
 implantin, sa boca impura
 será la d'un renegat, (?)
 (2) per cert qu'estare content
 si'm fan quedar malament.

Des que hi ha'l regim actual
 molts creuen que Déu ha mort
 ¡No tindrán ells tanta sort!

Els llams ens venen de dalt
com també'ns hi ve'l confort.

Tal com va aquesta República
molts l'América hi tindran.
D'ella els «nous rics» en diràn
per tenir molts diputats (3)
(3) com n'hi hagué 'n la guerra gran.
molts enchufes acaparats
com ja avui es cosa pública

Si hom vol que sia feliça
la patria del nostre amor
posem'hi amb fé 'l seny i 'l cor.
imitem la gran Suïssa.
la República millor!

!Ai, que pocs donarán llum!
i el crèdit de la Nació
continuará'n relació
de l'any mort si no es trau llum.
una altruista direcció, (4)
(4) Reconèixer per igual
els drets de tot nacional.

Els gossos caminarán
de la mateixa manera,
i correrán si al darrera
se'ls hi va amb fluviol sonant
o amb un roc que'ls esparvera.

Será un any d'hipocresia
d'una faisó estudiada

i amb malícia refinada
mes que'l petroli avui dia
la virtut serà mofada, (5)
(5) com també aixó es cosa antiga
present es fá jaixi no siga!

La humanitat pervertint-se
anirà molt mes encare
iquants nois dirán de «tu» al pare!
iquantes noies exhibint-se
com si fossin cosa rara!

Hi haurán noves eleccions
si aixi ho disposa el govern
amb unes lluites d'infern,
portant moltes decepcions
i un odi crudel i etern.

Molts morts els enterraran:
per que 'l mon ne tinga indicati
del ninxo en el pronstipici
iel nom llur hi posarán
!Déu els cridi a bon judici!

Judici! ha eixit la paraula
la forsa del consonant
com sempre anirà imperant,
i 'l vanguardisme, 'l gran maula
com jo, escriurá desbarrant.

P. Raimondo Tolossini.

Directore de l'Osservatorio dal-la Banaula

GRAN TINTORERIA DE

EDUARDO CLOTA

SANTA COLOMA DE FARNES

Sucursal n.º 1 "Caldes de Malavella"

Carrer Prim 3 (Prop l'Estanc.—CASA TQLOSA

P O R T I C

Estimats Caldencs i Selvatans: Abans de passar endavant creiem un deurer fer-vos quiscuna manifestació car essent-vos palesa nostra sinceritat confiem mereixer vostre valió credit i ensems vostre prestigi.

Nosaltres no som partidaris d'aquell optimisme sistemàtic, estúpit, xorc i quixotesc ben al contrari nosaltres som dels que mirem les coses per cada un dels caires que elles tenen, en una paraula. som, o quan menys fem per ésser conseqüents i justos, i per tant la característica nostre no podrà mai ésser altre que la veritat.

Lluny de la nostra pensa pretendre fer veurer una cosa per altre com fan els il·lustrats, els hipòcrites i els falsaris, soldats tots ells de tres companyies formidables sense General visible que mal-hauradament poblen les tres quartes parts de les nacions.

Tampoc som ni serem, si Déu vol, d'aquells que's dediquen a llençar idees qu'altre cosa no deu ferse amb elles quan son dolentes - ni d'exposar-les inutilment o en forma i de manera que ningú hi posi la seva atenció. Sempre que nosaltres se'ns ne fassi mercé d'alguna, així com de les que se'ns puguen suggerir, la exposarem lo mes acuradament possible donada la importància llur que al criteri de la Redacció mereixi com bons comerciants qu'exposen als aparadors i a tota visualitat l'objecte que més l'interessa per els seus fins comercials i de propaganda el qual objecte estant de manifest a la vista dels transeunts dels molts

dels qui'l veuen sempre n'hi ha un o altre que s'atura ficsant-hi llur atenció i entre aqueixos ve dia que a algú interessa.

Tampoc serem d'aquells que a so del bombo i platets prometen ço que no tenen ni poden donar

Els projectes que tenim ja estan en cartera o vademecum - que's la nostra caixa de cabdals i dels trons que per algú pot convertirse en caixa de Pandora, si arriba l'ocasió de fer-nos-la obrir) son molts, i com de sobres sabem que les gasseoses esbravades son poc menys qu'insipides, i que la magnesia de no pendres en la seva efervecencia no val res ni fa l'efecte, i que les energies que s'envan en paraules fugen del cos i sense aquelles aquest esdevé inútil, ensopit i trist, diem que les millores que hajén de venir vindrán a son degut temps missatjant la mercé de la vostra benevolença.

Aixó es la única cosa que vos demanem i freturem de tots i cada hu de vos altres veins de la Selva Ampurdanesa tant de les viles com de les pagesies, car ella ha d'ésser la nostra protecció i'l nostre apoi i ço contribuirà donar-nos la força dinamica, per impulsar l'estímul a tots i encada hu per l'engrandiment de tots els pobles de aquesta terra de promissió com es la comarca Selvatana.

No'ns la regatejeu pas, i aquest humil periódic serà el mes voluntariós i ferm defensor dels veritables interessos de cada una i de totes aquestes viles car desitjem véurer-la mes abundosa, mes rica i

mes visitada, per les gents adinerades, i essent la nostrada Caldes de Malavella la porta de la Costa Brava, de dret, de llei i de justícia sembla li partoguï en sia'l seu Estandart i'l seu veritable porta-veu.

Aixó i res mes es quan ens ha mogut empendrer la publicació de nostre periòdic i confiem que tots els quins tinguin veritables anels de la major prosperitat de la vila llur que vingui a nosaltres i'ns assabenthi les idees de bon progrés, de millorament social i de bona llei agraria que'l desenvolupament i circumstàncies del temps els sugereixen i elles i tots contribuïrem en fer-li mereixer el nom de «Porta d'or de la Costa Brava».

I entre tant que esperem la vostra col·laboració, *suscribiu-vos, llegiu-*

nos i propagueunos.

¡Que no manqui en cap llar «*El Crit de la Selva!*!»

R TOLOSA

F. Font Miralles

METJE = CIRUGIA

Malalties de l'aparell digestiu

::: i nutrició :::

MEDICINA GENERAL

Raigs X—Radios còpics i Radiografias.—Telefon 15

LLAGOSTERA (GIRONA)

BALNEARIO SOLER

CALDAS DE MALAVELLA (Provincia de Gerona)

AGUAS TERMALES, BICARBONATADAS, ALCALINAS, LITICAS, CLORURADAS, SODICAS

Muy radio activas

DECLARADAS DE UTILIDAD PUBLICA EL AÑO 1845

Temporada oficial, 1 de Mayo-31 de Diciembre

INDICACIONES: Estómago, intestinos, hígado, bazo, riñones, dispepsias hiperclorhidricos i atónicas, congestión hepática, infartos y catarros de las vías biliares, litiasis hepática y renal. En todas las formas del artrismo, en el reumático articular. nervioso y viscenal, gota y diabetes

AGUA CORRIENTE—LUZ ELECTRICA

Coche del Balneario a la llegada de todos los trenes—Teléfono 415 de la Red de Gerona en combinación de la interurbana

Dirección telegráfica y telefónica—SOLER—TELEFONO—GERONA

La font de l'Oriol

Un viot d'aigua embasada,
 car eixida no tenia,
 tant bruta que fins podia,
 no donant cap rendiment,
 En temps plujós abundosa,
 sempre desapareixia
 quan en aquella masia
 podia esser convenient.
 Quan heus ací que deu homes
 en una sola jornada
 l'han deixant ben escolada
 i un raig d'aigua com el dit
 hi surt pura i cristal·lina.
 vá devallant romancera
 fins alla a la marjanera
 en un desnivell petit.
 I amb la quantitat segura
 de l'aigua que ja hi naixia
 esdevé que un altre dia
 l'han aprofitat de nou:
 i un paleta i un lampista
 encaussant-la amb canyeries
 donen l'aigua a tres masies
 i totes en tenen prou.
 Tant temps que l'aigua 's perdía
 per damunt de la llitera
 que en la font de la Esqueiera,
 un tresor ric com aquell,
 quan amb la seva cisterna
 i la pluja i les teulades
 es trovaven de vegades
 sens aigua a Serinell.
 La gent d'aquelles masies
 are resten satisfetes
 i amortitzen les pessetes
 que'l propietari's gastà.
 A tot hora'l remerciem
 a tot hora l'aplaudeixen
 li amb aquell gust que'l serveixen
 per la finca millorà!
 Igual serà a Catalunya

quan vinga l'autonomia
 una grossa majoria,
 per no dir tots a l'unis,
 farà amb la gent que'ns governi
 si ho sab fer amb honradesa
 explotant fonts de riquesa
 i tantes que n'te aquest país!

E. Raurich.

SASTRERIA DE

EDUARD BERTRAND

Caldes de Malavella

NADALA

Asegudet a la falda
 de Maria, esta Jesús
 de blá coixi fa'l brás d'Ella
 per aixó Ell no acluca'ls ulls.
 La Verge Santa li canta
 per pugué fer-lo adormir
 unes cançonetes dolces
 qu'ignorén els serafins.
 A la segona corranda
 vá adormint-se l'Infantó
 i mentre sa Mare canta
 Ell a l'hora riu i dorm.
 Els angelets de la Gloria
 al veure'l així, i tant bell
 d'una volada a la terra
 baixeu per donar-li un bes.
 I d'alegria la Verge
 allarga'l dolcíssim cant
 perquè'l seu Fill no's desperti
 mentre tots el van besant,...

T. Padreny.

LES PROCESSIONS

= TRADUHIM =

En la republicana França s'han fet grans processons a honor de Santa Joana d'Arc. En la protestant Anglaterra i en en mateix Londres si es celebrat fa poc un solemníssim Via Crucis; en la archidemocrática republica norteamericana s'hi celebren festes i processons amb tota tranquil·litat i amb la respetuosa simpatia de les autoritats,

En el Brasil s'hi ha inaugurat de una madera extraordinariament laudable el monument gegant a Crist Rei, amb manifestacions externes de culte, en les quals hi han prés part les multituds creients i'ls propis governants.

I aci Espanya pel contrari han dificulten per un precepte constitucional les processons com axi també els actes públics de culte,

Es vertaterament cosa singular que baix un regim democràtic hom posin estorbs a consemblats manifestacions de culte essencialment populars.

No fou cap «cavernícola» l'impíus Francesc Sarcey i aixó no obstant escrigué en un llibre aquets paragrafs significatius:

«Per de prompte 't diré que jo, lliure pensador,estic per les processons»

No comprenc el furor dels meus col·legues respecte aquest punt. Si ets lliure pensador, amic, tens d'esser tolerant, perquè la tolerancia es la essencia mateixa del lliure pensament. ¿Quin mal te poden fer a tu aquestes gents les quals tenen creencies

diverses de les teves i les manifestin en públic? Aquestes creencies no poden ni deuen fer cap classe de provocació ni enutjar-te car totes elles, segons els teus principis, son bones, o, quan menys, llegendimes.

Si la processó 't molesta; ningú t'obliga a sortir per a véurela. Si per casualitat tu 't trobes en son encontre, ¿que 't costa de treure't el capell o la gorra i tributar un mut homenatge a les conviccions dels altres?

No sols manifesta mala educació, sino també molt poc talent, aquell que's planta davant del Santíssim amb el capell calat fins a les orelles. Per ço mateix que't contes per filòsop deuries mostrar te tolerant amb les «flaquezes» que no comparteixes i evitar ferir-les. ¡Es tant poca cosa'l que hom demana! Una actitud respectuosa no es un acte de fé, es sí un acte de cortesia!

Peró l'emprens contra la suspensió del trafec motinat per la processó. No't deixen croar el carrer, coartar la teva llibertat. Ja ho se, amic, que portes pressa, i'l temps es or. Però ¿Es cosa de l'altre mon trobar-se, amb el carrer obstruit? Un regiment que passa, un enterro, una manifestació, un accident d'automóvil que apega tants tafaners..., ¿forçós es que't aturis. Allavors, tu prens les ceses amb filosofia. i esperes amb paciencia. Perqué, doncs, sols quant se tracta d'una processó poses mala cara? Si n'hi haguessen cada dia o cada semana jo aprobaria 'l teu mal humor; pero... per una vegada l'any i durant un parell

d'hores i en diumenge, quan els afers no t'apressen.... I ficsa't que's tracta d'un espectacle molt bonic, qu'encaire per gust hi hauria que fer-lo. Jo naixquí i visquí en una ciutat on se'n feien de processons i els seus altars pels carrers, es un dels recorts mes agradables de la meva infancia i de la meva joventut.

Jo crec que'n el fons, la única raó que hi ha per suprimir les processons, es per afastigujar la clerecia.

¡Raó que honra molt poc als lliurepensadors.»

Fins aci son paraules del lliurepensador Francesc Sarcey,

¿Son cap acte immoral o que pugnen contra els costums dels pobles?

Quantes i quantes son les families que pertanyen a industries que amb tot i no sentir, alguns dels membres d'elles, ni participar dels mateixos sentiments rel-ligiosos, en gaudeixen i en lucien ja sia directe ja indirectament pel motiu de celebrar sen!

I si privarles, abolirles hom preten per laicisme, per ateisme, per sectarisme, seria convenient que'n justa con=eqüencia evitessin i prohibissin al igual que les manifestacions religioses, aquest vocabulari d'expressions incultes, obscenes i immorals, que s'ouen arreu i amb tot sarcasme proferits que fereixen. si res mes no, les oïdes cultes de les gents sensates, i que amb tota malicia hi posen entre ellas els noms de Déu, de la Verge i dels Sants, en quins ells no hi volen creurer i, que perque ells ho diuen, no existeixen,

¿Farán, amb la seva actitud, que el lliurepensant siga sinonim de in-

tolerancia. d'inconseqüencia, d'absolutisme i ensems se'l tinga per una arbitrariedad i atentador als drets civics i morals del home?

FORN I PASTELERIA

DE

Pere Quintana

El-laboració diaria de les especialitats de la casa, s'envien les comandes per mitjà dels Recaders.

SANTA MARIA Núm. 22

CALDES DE MALAVELLA (Girona)

AVIS

Fem avinent als col-laboradors expontanis que'ns vulguin honrar amb els treballs llurs, ja literaris, ja científics, ja de crónica, se serveixin fer-ho sempre'n quartilles enviant-nos-les escrites d'una sola cara i ensems amb la lletra com mes clara millor, dintre sobre escrit *Obert* amb segell de dos céntims posant abans de l'adresa ORIGINAL D'IMPRESSA sobretot no tenquin o donguin 'l sobre car allavores el franqueix hauria d'esser de TRENTA CENTIMS!

Cassos i Cosses

El cos humà està format d'altres cossos de substàncies, d'elements variats, d'àtoms de cèlules etc. etc... D'esser possible separar i classificar-lo per espècies, veuríem qu'un home de 75 kilograms de pes, està compost de;

45 Litres d'aigua, 11 Kg. de carbó, 3 Kg. de calç, 1 Kg. de fosfat, 20 grams de sal, 5 grams de ferro, 7 grams de sucre i de petites quantitats de potassi sulfur, magnesi i iode.

A més de tot això existeix en el mateix cos 2 Kg. de nitrogen 6 de hidrogen i oxigen. Doncs, are be: Si tot això qu'un home te (si pesa 75 kilograms) fos venut al preu corrent

d'avui en els respectius mercats en treuríem la friolera de... aguantint-se fort, ben fort sobre tot doncs no fos cas que caiguessen. Ens en donarien la quantitat *respectable* (?) de *mil centims!!!* Si senyors ¡deu pessetes! ni un centim mes ni un centim menys.

Que'ls hi sembla? I pensar que corra cada tipo bufat i ple d'orgull que's figura que qui sab el que ell val. Mes d'un babi de cartró i de serradures dels que solen dur el *Reis d'Orient* als nens (posem-ho així per no caurer en la llei de defensa de la República) val molt més del doble i del triple.

Ah aqueix que va fer la investigació parla de l'home solament. Cas de que'l trobeu preguntintli: ¿i la dona? MONSA

AGUA SANT NARCIS

DE

CALDES DE MALAVELLA

Alcalina, bicarbonatada. sódica, muy carbónica especial para embotellamiento.

Higado Estómago Riñones Diabetes Artreitis

PEDIDOS AL POR MAYOR, A

D. José L. de Martí Rocafort

CANUDA 26 BARCELONA o al mismo manantial

En la mort de Na J. N. i C.

(Improvisació)

Llarga fou la malaltia
de la pubilla del Mas
Llarga llarga i malestruga
que no es fàcil d'oblidar.

Era un angel de puresa:
com ací tan pocs n'hi han
els hi entra 'l cor l'anyorança
de la Patria Celestial.

i's migren de dia en dia
i va agreujant-se el seu mal
¡Les flors que l'istiu asseca
la tardor càureles fà!

L'han vestida tota blanca
tant bon punt ella ha finat
Blanca, blanca, tota blanca.
Versembla un lliri esclatant.

El sol ixent per besar-la
un raig tebi li ha enviat
i les flors la sua flaire
fins a llur cambra han pujat
com encens d'idolatria
a la Verge d'un altar.

L'han vestida tota blanca
tota blanca amb un llaç blau
va com la Verge Blanqueta
per entrà a la Eternitat.

Dins d'una albúrea caixa
per podrir-se en el fosar
hi ha'l seu cos que's fet de terra,
de l'ànima lliure ja
que des de l'Eterna Gloria
de llurs pares on els plants.

¡Que be deu estar-hi ella

que ací no torna a baixar!
¡Oh com llurs pares voldrien
trobar-se d'ella al costat!
¡Oh com la mort es punyenta
pels que al mon han de restar!
¡Ah, quan ditxosa es la Gloria
per les ànimes dels Sants!...

Van vestirla tota blanca
tota blanca amb un llaç blau
va com la Verge Blanqueta
i amb Ella a la Gloria ha entrat.

R. Tolosa i Padreny

CASA REI

GRAN ASSORTIMENT DE

NOVITATS PER A SENYORA

PROGRES, 25.

GIRONA

Rialletes

A CAL ADROGUER

—¿Qué volia?

— Te olives bones?

— Jo ho crec; miri si son bones
que son sevillanes.

— Aixó vull que sian bones,

— Quant ne vol?

— Pasim'en tres unzes,

— Si es servida. Ep! aquest duro
es sevillano?

— Be. i qué?

— Que no es bo!

— ¿Es a dir que les olives bones
son sevillanes i 'ls duros sevillanos
no son bons? Qui ho enten?

¡Esteu carregat d'orgues!

P.

El bé public i el bé privat

El bé de la República. Frase feta, de que els actuals governants d'Espanya es valen, per a imposar-nos qualsevulga disminució en l'exercici de la nostra llibertat, d'aquesta llibertat, cortada generosament i amplia per la República i que pel que es veu ara com ara i en espera de que sigui as^{sa} solida per tots en disfru^{en} solsament els partits d'Esquerra, oblidant-se de que les dretes tot i trobant-se a l'oposició tenen les mateixes atribucions de ciutadania.

Amb un zel digne de millor causa, i desde el primers moments de vida de la República, s'han dedicat els seus governants a netejar-li el camí de tot obstacle per bé que portant a l'excés la seva afició a la neteja. D'altra banda, en calificar d'obstacles determinades persones i actuacions, no ha estat certament la imparcialitat ço que ha presidit aquesta qualificació, ben al contrari, l'interés del partit, el sectarisme religiós i fins en ocasions la propria conveniencia, han donat la norma a seguir en aitals casos i ha sorgit aleshores la necessitat d'amparar-se en la frase de ritual «El bé de la República ho exigeix».

Molt estrany es aquest bé de la República, qu'exigeix unes mides com les que de uns mesos ençà ens han estat aplicades. Les terribles i no per això menys il·lusories, conspiracions de les ordres religioses d'una manera particular les dels Jesuïtes no ens semblan prou perilloses per a provocar la caiguda del règim i per tant no justifiquen les mides del article 24

de la Constitució; les disquisicions subtils, semblants a bombolles de sabó, del Sr Azaña sobre la violació de que eren objecte les conciències sotmeses a la ensenyança religiosa, no convenceren a ningú, per la senzilla raó de que les paraules, per més intel·lectual que sigui qui les pronuncii, no podran mai desvirtuar els fets; i els fets son que de les persones de conciencia clara i sòlida estructuració moral, el major nombre ho deuen, i tenen a gala el dir-ho, a l'ensenyança religiosa. Tampoc convenceren a ningú, ni l'Erasmisme nostàlgic i sentimental fora de tota realitat de Ferrán de los Rios, ni la avanguardisme pedagogic de Marcel·lí Domingo, ni la célebre teoria del mal més petit de Nicolau, inadmissible per quan suposa ésser un mal la permanencia a Espanya dels religiosos, cosa que tots prenen com a punt de partida per a demostrar la legitimitat d'aquesta actitud sense voler veure, que l'afirmació de que el sojorn de les ordres religioses a Espanya, es nociu al país, no es cap axioma sinó que ans el contrari necessita demostració.

El bé de la República no exigia, doncs una mida tant radical pero si que l'exigia el sectarisme llur. Els principis inspiradors de les doctrines d'aquets homes, i no la República, es el que exigia l'esterilització dels efectes qu'un principis diametralment oposats, produirien en les conciències joves sedentes de veritat, ço que per ells significava la perdua, a la larga, de la fé del poble en aquelles doctrines i el fi de llur preponderancia.

La supressió arbitraria dels mitins revisionistes, prova palesa de la democràcia i llibertat qu'ens han dut els prehomes de la República, s'emparra també en el pretés atac que suposen contra el règim. Es a dir, que la obra d'uns governants qu'ha d'ésser fèrçosament pública, per quan públiques son també les conseqüències, no pot discutir-se ni es pot combatre sense que els que això fan es vegin acusats d'anar contra el règim i de sabotjar la República, quan pel contrari l'interés que per aquest règim i aquesta República senten, els mou a posar-se enfront dels seus homes representatius, quan aquest homes; exposats a a errar com els demés, segueixen un un camí que no es precisament el més favorable a la mateixa. Que potser la obra de l'oposició podia portar la caiguda d'alguns prohoms, i que? La seva caiguda no suposa pas la del règim i no veuen que en calificar-se a si mateixos d'indispensables fan molt poc favor al règim que d'ells necessita. La República te prou virtualitat per a que en un moment donat pugui prescindir de tal o qual nom i no es just que els governants, ofeguin la veu de l'oposició a llur tasca, amb l'excusa de que s'ataca la República. Els governants mai no son el règim i com a representants del mateix llur actuació pot ésser comentada, sensurada i si es precís anulada i feta de nou.

La llei de defensa obeeix també als mateixos mòvils, a la mateixa por i a la mateixa confusió lamentable per part dels seus promulgadors, de que ells i solsament ells son la República. A desgrat de la democràcia de que fan gala, els recordem que la seva posició absolutista, s'assambla molt a

la de Lluís XIV, afirmant que l'Estat era éll. I realment, ens dol de veure aquestes anologies i creiem que fora hora de que es convencessin, de que les dretes son tan «poble» com les esquerres.

Macià, oblida això molt sovint, i pel bé de Catalunya fora bó que ho recordés. Qui tant s'ha sacrificat per Catalunya si sacrificués una mica les seves ambicions personals i de partit, si que donaria lloc a que no es pogués duptar del seu catalanisme.

Les paraules son aire i sols els actes son proves.

R. PERELLO I CASELLES

BAR-CAFE «LA TOYA»

= DE =

JAIME FITÉ

COMIDAS ECONOMICAS

C. Comercio 31 (Frente estación de Francia (BARCELONA.-Tel. 18981

Perill a evitar

Desde'ls començaments de la República s'han anat donant llocs de Govern als elements socialistes, llocs, que han estat, els mes apropiats per a que dins d'ells es poguessin dur a la pràctica les reformes socials que els socialistes propugnen.

Aquí a Catalunya, també, ha ocorregut una cosa anàloga, en el sentit de que els elements de la C. N. T. si bé no ocupen càrrecs públics, exerceixen una positiva ascendència sobre els que han acaparat aquells,

Tothom sap a que es degué les grans victories electorals que assoliren l'Esquerra Catalana els dies 12 d'abril i 28 de juny. Per l'assoliment de aquestes victories necessitarem pactes entre els elements de l'Esquerra i la C. N. T., i el resultat dels quals ha estat una positiva amenaça contra el patrimoni moral i material de tot Catalunya.

Però, amb això i tot, no creguent-se fracassats, aquells elements comencen ja a actuar amb miras a unes properes eleccions, embaladint al poble amb llurs grans reformes per a destruir el capitalisme, i per a que no hi hagin diferències socials, volguent-nos dur a tots en el més desastrós uniformisme, però no de benestar o riquesa, sino al contrari, de misèria i tirania.

Aquest ha estat el mateix resultat a que ha dut l'actuació dels socialistes, a Anglaterra, Alemanya, Àustria, Austràlia, i tants d'altres països a on s'han volgut fer aquestes tenebroses probatures.

A la febre de passió que va fer pujar a Mac Donald, cap del socialistas anglesos, fa pocs dies aquesta mateixa victòria s'ha dirigit cap als conservadors. Però amb aquesta victòria pujà altre cop Mac Donald, qui veient els desastres a que hauria conduït el socialisme al seu país, ara amb l'esperit patriòtic que caracteritzava als anglesos, i s'ha posat al cap l'obra sonou govern per a destruir d'aquest cialitzant que l'anterior govern impremeditament va realitzar obeint a un sentit solsament partidista.

També en el nostre país, els socialistes tracten de fer obra socialit-

zant, obra que ha de portar-nos a la misèria. Però el que segurament no sabran fer, es copiar el gest de Mac Donald, de disposar-se a rectificar la seva obra estretament partidista; al contemplar, situats en un més alt i ample punt de vista, els danys causats al patrimoni col·lectiu del país.

No hi há que oblidar que un home tant poc sospitós com le revolucionari francès Heavé, diu sobre el socialisme el següent «la doctrina socialista amb embla avui fracassada, en tal grau que em pregunto com poden adoptar-la, després de veure, el seu contacte amb la vida real, hòmens que semblen instruits i intel·ligents, necessitant-se ésser un intel·lectual caigut de la lluna o vivint solament entre els llibres, cec per ala política, per creure que la comunitat de medis de producció i de canvi, i el seu empleu per la societat, pugui produir altra cosa que la destrucció de la producció, la misèria general i la barbarie».

Juana Martí d'Andrés

AGRICOLARI

Regim del galliner

Tota gallina que'n el segon any no dona mes de 120 ous, es convenient vendrela.

El galliner deu contenir cries de gallines força ponedores.

Influeix molt en saber escullir la raça. De les races espanyoles, la menorquina, la negra castellana i l'andalusa. De les extrangeres la Leyhurn, la Bresse i la Crevecoeur.

Qualsevulla que sia la raça que s'hi posi al galliner, precisa estudiar

cada gallina, a ésser possible desde'l començ ja que entre'ls molts polls d'una incubació i amb regim igual algú qu'altri arriba a esdevinar mes tard amb condicions immillorables, essent aquestes les que després amb sa descendencia deuen poblar el galliner i per tant obtindreu segurament també mes qüantitat, finalitat que deu proposar-se l'avicultor.

Una vegada poblat així'l galliner de bones ponedores, hom pot augmentar la posta d'ous per molts procediments.

Donant a les gallines tots els dies 12 grams de blat sarracenic amb igual pes de grans de sivada o be d'ordi després de haver-los tingut en remull (els grans d'ordi o de sivada)

amb aigua i sal durant quatre hores.

Moltes vegades s'aprofiten herbes i altres vegetals tendres com aliment, sempre que aixó's fassi, deu fer-se a troços petits i posar-los amb sal.

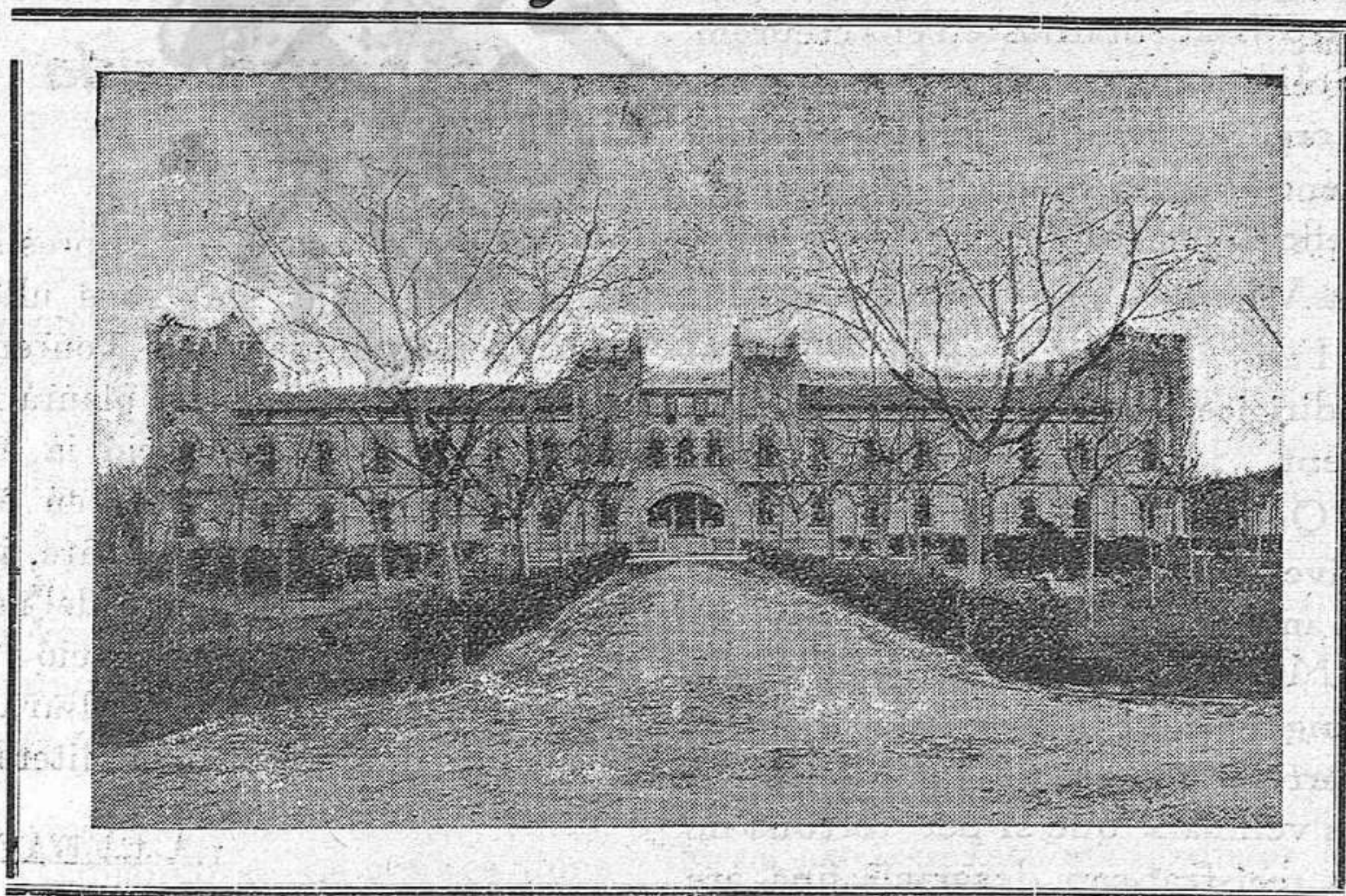
També hi ha un altre procediment, i és de barrejar amb la menja ordinaria ortigues fresques ben trinçades. L'exitant d'aqueixes activen la posta de ous.

Contribueix també a l'augment d'ous donant a les gallines llevor de girasol molt nutritiu per cert i que'ls hi es molt agradós.

Hom recomana fer lo següent: En sis litres d'aigua s'hi tira mig litre de cals es barreja ben bè i's fa bullir mitja hora i s'hi tira la grana

Establiment Balneari

“ Vichy Catalán “

CALDAS DE MALAVELLA

que s'acostumi donar-les-hi deixant-li enremull durant tres hores.

El temps que empra la gallina per covar i per conduir la llocarada es en perjudici de la posta ja que merma la producció d'ous; es convenient valerse d'una polla d'india per aquests efectes.

Comarcals : :

Respectuosament fem avinent amb totes les consideracions que'l respecte al principi d'autoritat mereix, de que cap de les autoritats, a quals jurisdiccions estem sotsmesos vulgui o pretengui veurer en les nostres observacions i indicacions que arribessim a fer, el mes petit esperit de rebeldia; ço que hom no veja per el bé general de la vila, i ço que'n sia perjudicial, de veurer-ho nosaltres o d'assabentarnos-en ens creurem amb el dret de posarho de manifest per creurer que tot i cada un dels caldens venim obligats a laborar en benefici i per l'esplendor de la nostra Vila.

Feta, doncs, aqueixa salvatat, ens dirigirem avui al magnífic ajuntament.

Que creiem ésser la necessitat la nivel·lació de l'entrada del Dr. Forest amb la carretera per la part de can Mir, car aquest desnivell, degut a l'engravació i asfaltament de la dita carretera, porta un tambalejament a els vehinals que si per fortuna no s'ha registrat cap desgracia fins ara pot donar lloc a moltes car el perill hi és,

També creiem que'l revolt de la bifurcació del dit lloc és mol reduït i'l virar rapit en curva tant petita ofereix un altra perill i més amb la agravanc del desnivell ja dit, opinem que de desviar el canal el pas de les aigües pluvials per la part de can Mir més cap ensà de la Plassa de Sant Estebe podria guanyar-se dos o tres metres per a donar-los d'amplaria al revol i facilitar així un més segur viatge.

També entre'n les nostres humils observacions el fer notar que'ls llums de la vila i de la carretera romanen apagats en l'hora del pas del tren primer cosa que no passa en cap de les poblacions de les estacions que dit tren i te aturada çes aixó tant més de tenir-ho present tota vegada que aquesta vila es honrada amb l'atur oficials de l'expres.

La nostra crida

Als homes esciens, als prosistes, als poetes que vejen amb bons ulls la nostra bona voluntat, ens honrem en en participar-los-hi que'ns plaurà moltíssim la llur col·laboració ja en el terreny de les ciencies com en el de les arts oferint-los-hi desde ara, i ben desinteresadament les planes del nostre puinzenal per la llur divulgació i propagació dels fruits del saber llur i dels ideals i de llurs expansions literaries.

LA REDACCIÓ